

Postanowienie z dnia 13 grudnia 2002 r.

III KKO 8/02

Przewodniczący SSN Andrzej Wasilewski (sprawozdawca), Sędziowie SN:
Józef Iwulski, Jerzy Kwaśniewski, przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości
Małgorzata Kosicka, przedstawiciel Ministra Edukacji Narodowej Teresa Budryk.

Kolegium Kompetencyjne przy Sądzie Najwyższym po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 grudnia 2002 r. sprawy z wniosku Jacka B. o rozstrzygnięcie sporu o właściwość między Ministrem Edukacji Narodowej a Sądem Okręgowym we Wrocławiu w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji odmawiającej zwolnienia z opłaty za zajęcia dydaktyczne na studiach zaocznych.

o d d a l i ł wniosek.

U z a s a d n i e n i e

Jacek B. wniósł na podstawie art. 192 § 1 pkt 2 KPA o rozstrzygnięcie przez Kolegium Kompetencyjne przy Sądzie Najwyższym negatywnego sporu kompetencyjnego pomiędzy organem administracji publicznej a sądem powszechnym w sprawie dotyczącej stwierdzenia nieważności decyzji Rektora Uniwersytetu W. z dnia 17 września 1997 r. [...] odmawiającej mu przyznania zwolnienia z obowiązku uiszczenia opłaty za zajęcia dydaktyczne na studiach zaocznych. W uzasadnieniu swego wniosku wskazał na następujące okoliczności:

Po pierwsze, wskazał na postanowienie z dnia 24 września 2001 r. [...] wydane przez Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu, na podstawie art. 199 § 1 pkt 1 i § 3 KPC i odrzucające pozew Jacka B. skierowany przeciwko Rektorowi Uniwersytetu W., w którym powód domagał się stwierdzenia nieważności decyzji Rektora Uniwersytetu W. z dnia 17 września 1997 r. [...] w przedmiocie opłaty za studia za semestr zimowy w roku akademickim 1997/1998 - w danym wypadku decyzji odmawiającej zwolnienia powoda z obowiązku uiszczenia takiej opłaty. W uzasadnieniu tego rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy stwierdził w szczególności, że: po pierwsze - roszczenie powoda w niniejszej sprawie nie ma charakte-

ru roszczenia ze stosunku pracy, o którym mowa jest w art. 476 § 1 KPC, bowiem powoda ani nie łączył, ani też nie łączy z pozwanym ani stosunek pracy, ani też inny stosunek prawny, do którego z mocy odrębnych przepisów stosuje się przepisy prawa pracy; po drugie - odmowa zwolnienia z opłaty za zajęcia dydaktyczne jest decyzją administracyjną w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego, a w takim wypadku stronie przysługuje także prawo wniesienia skargi do Naczelnego Sądu Administracyjnego (art. 161 ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr 65, poz. 385 ze zm.)), jednakże dopiero po wyczerpaniu administracyjnego toku instancji, czyli w rozpoznawanej sprawie - po wniesieniu odwołania od decyzji Rektora Uniwersytetu W. do Ministra Edukacji Narodowej (art.17 pkt 3 KPA), co znalazło wyraz także w uzasadnieniu postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego-Ośrodek Zamiejskowy we Wrocławiu z dnia 12 stycznia 2000 r. [...] odrzucającym skargę Jacka B. na inne rozstrzygnięcie Rektora Uniwersytetu W. zawarte w skierowanym do powoda piśmie [...].

Po drugie, wskazał na przekazane mu do wiadomości pismo Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2002 r. [...] skierowane do Rektora Uniwersytetu W. - prof. dr hab. Romualda G., w którym Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu poinformowało Rektora Uniwersytetu W. o tym, że „Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział III Karny przysłał do załatwienia według właściwości Ministrowi Edukacji Narodowej i Sportu sprawę p. Jacka B. w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji Rektora Uniwersytetu W. z dnia 17.09.1997 r. [...] dot. zwolnienia z opłat wraz z postanowieniem z dnia 9 października 2001 r.”, wyjaśniając równocześnie, iż: „w świetle art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr 65, poz. 385 z późn. zm.) ustalenie oraz wprowadzenie opłat za zajęcia dydaktyczne traktowane jest jako wewnętrzna sprawa uczelni, mieszcząca się w zakresie jej gospodarki finansowej. Wysokość opłat oraz zwalnianie od nich, to elementy tej gospodarki, za które uczelnia odpowiada jako samodzielny podmiot prawa. Ponadto (...) w świetle art. 31 ustawy o szkolnictwie wyższym, Ministrowi Edukacji Narodowej i Sportu przysługuje prawo nadzoru nad działalnością uczelni, w tym nad uchwałami dotyczącymi gospodarki finansowej uczelni, nie jest jednak uprawniony do ingerowania w rozstrzygnięcia organów uczelni skierowane do studentów w sprawach, w których organy te winny kierować się obowiązującymi przepisami oraz możliwościami finansowymi uczelni. Domniemanie kompetencji Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w zakresie tych spraw jest nieuprawnione, gdyż nie

znajduje ono żadnych podstaw w ustawie”. W konsekwencji, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu uznając, że organem właściwym do podejmowania rozstrzygnięć w tego typu sprawach jest rektor uczelni, na podstawie art. 65 KPA przekazało Rektorowi Uniwersytetu W. do rozpatrzenia wnioszek Jacka B. o stwierdzenie nieważności decyzji Rektora Uniwersytetu W. z dnia 17 września 1997 r. [...] w przedmiocie opłat za studia za semestr zimowy w roku akademickim 1997/1998.

Kolegium Kompetencyjne przy Sądzie Najwyższym zważyło, co następuje:

Negatywny spór kompetencyjny ma miejsce w sytuacji, gdy w sprawie za niewłaściwy uznaje się zarówno organ administracji publicznej, jak i sąd (art. 192 § 1 pkt 2 KPA).

W rozpoznawanej sprawie jest poza sporem, że Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu postanowieniem z dnia 24 września 2001 r. [...], wydanym na podstawie art. 199 § 1 pkt 1 i § 3 KPC, odrzucił pozew Jacka B. skierowany przeciwko Rektorowi Uniwersytetu W., w którym powód domagał się stwierdzenia nieważności decyzji Rektora Uniwersytetu W. z dnia 17 września 1997 r. [...] w przedmiocie opłaty za studia za semestr zimowy w roku akademickim 1997/1998 oraz uznał, że w przedmiocie stwierdzenia nieważności wymienionej decyzji Rektora Uniwersytetu W. droga sądowa przed sądem powszechnym jest niedopuszczalna. Natomiast, w dotyczącym tej samej sprawy piśmie pismo Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2002 r. [...], skierowanym do Rektora Uniwersytetu W. - prof. dr hab. Romualda G., Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu uznało się wprowadzić za niewłaściwe do jej rozpoznania, jednakże nie stwierdziło, że sprawa ta powinna zostać załatwiona w postępowaniu sądowym, lecz uznało, że - w jego opinii - organem właściwym do podejmowania rozstrzygnięć w tego typu sprawach jest inny organ, a mianowicie rektor uczelni i w konsekwencji, na podstawie art. 65 § 1 KPA, sprawę tę przekazało do załatwienia Rektorowi Uniwersytetu W. Oznacza to, że dotychczas w rozpoznawanej sprawie nie została stwierdzona przez organy administracji publicznej niewłaściwość drogi administracyjnej dla rozpoznania wniosku Jacka B. o stwierdzenie nieważności decyzji Rektora Uniwersytetu W. z dnia 17 września 1997 r. [...] w przedmiocie opłat za studia za semestr zimowy w roku akademickim 1997/1998. W tej sytuacji, w rozpoznawanej sprawie nie zaistniały okoliczności uzasadniające rozpoznanie przez Kolegium Kompetencyjne

przy Sądzie Najwyższym tzw. negatywnego sporu kompetencyjnego, o którym mowa jest w art. 192 § 1 pkt 2 KPA.

Biorąc powyższe pod uwagę, Kolegium Kompetencyjne przy Sądzie Najwyższym na podstawie art. 316 § 1 KPC w związku z art. 195 i art. 190 KPA orzekło jak w sentencji.

=====